

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2020
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 13.03.2019, 80

Keeleseadus

Vastu võetud 23.02.2011
[RT I, 18.03.2011, 1](#)
 jõustumine 01.07.2011

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.06.2012	RT I, 02.07.2012, 7	01.08.2012
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013 sõnad „teenistuja” ja „avalik teenistuja” asendatud läbivalt sõnaga „ametnik”
22.05.2013	RT I, 11.06.2013, 1	01.07.2013
12.06.2013	RT I, 02.07.2013, 1	01.09.2013, osaliselt 01.01.2014
11.12.2013	RT I, 23.12.2013, 1	01.01.2014, osaliselt 01.01.2015 ja 01.01.2020
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 5	01.07.2015
09.12.2015	RT I, 31.12.2015, 1	01.03.2016
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse eesmärk

Seaduse eesmärk on arendada, säilitada ja kaitsta eesti keelt ning tagada eesti keele kasutamine peamise suhtluskeelena kõikides avaliku elu valdkondades.

§ 2. Seaduse reguleerimisala

(1) Seaduses reguleeritakse eesti keele ja võõrkeelte kasutamist suulisel ja kirjalikus asjaajamises, avalikus teabes ja teeninduses, eesti viipekeele ja viibeldud eesti keele kasutamist, eesti keele oskuse nõudeid ja hindamist, seaduses ja seaduse alusel sätestatud nõuete täitmise riiklikku ja haldusjärelevalvet ning vastutust seaduse nõuete rikkumise eest.

[[RT I, 13.03.2014, 4](#)- jõust. 01.07.2014]

(2) Eraõiguslike juriidiliste isikute ja füüsiliste isikute keelekasutust reguleeritakse, kui see on õigustatud põhiõiguste kaitseks või avalikes huvides. Avalikud huvid käesoleva seaduse tähenduses on ühiskonna turvalisus, avalik kord, avalik haldus, haridus, tervishoid, tarbijakaitse ja tööohutus. Eesti keele kasutamise ja keeleoskuse nõue peab olema põhjendatud ning proportsionaalne taotletava eesmärgiga ega tohi moonutada piiratavate õiguste olemust.

(3) Võõrkeelt, sealhulgas vähemusrahvuse keelt kasutavate isikute õigused tagatakse kooskõlas teiste seaduste ning välislepingutega. Võõrkeelte toetamise meetmed ei tohi kahjustada eesti keelt.

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

2. peatükk

Keelepoliitika ja keelevaldkonna juhtimine

§ 3. Eesti keele staatus

- (1) Eesti riigikeel on eesti keel.
- (2) Eesti viipekeel on iseseisev keel ning viibeldud eesti keel on eesti keele esinemiskuju.
- (3) Riik toetab eesti keele piirkondlike erikujude (edaspidi *murdekeel*) kaitset, kasutamist ja arendamist.

§ 4. Ametlik ja avalik keelekasutus ning eesti kirjakeele norm

(1) Ametlik keelekasutus on riigi ametiasutuse ja valitsusasutuse hallatava riigiasutuse (edaspidi *riigiasutus*) ning kohaliku omavalitsuse ametiasutuse ja kohaliku omavalitsuse ametiasutuse hallatava asutuse (edaspidi *kohaliku omavalitsuse asutus*), notari, kohtutäituri ja vandetõlgi ning nende büroo või muu avaliku halduse ülesandeid täitma volitatud asutuse, kogu või isiku dokumentide, veebilehe, siltide, viitade ja teadaannete keelekasutus. Ametlik keelekasutus peab vastama eesti kirjakeele normile (edaspidi *kirjakeele norm*). Murdekeele põlisel kasutusosalal võib kirjakeele normi kohasele tekstile lisada samasisulise teksti vastavas murdekeeles.

(2) Kirjakeele normi all mõistetakse õigekirjutuslike, grammatiliste ja sõnavaraliste normingute ja soovitude süsteemi. Kirjakeele normi rakendamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

(3) Muudes avalikkusele suunatud tekstides, millele ei kohaldata ametliku keelekasutuse nõuet, sealhulgas eesti keele kasutamisel meedias, järgitakse keelekasutuse head tava.

§ 5. Võõrkeel ja vähemusrahvuse keel

- (1) Iga muu keel peale eesti keele ja eesti viipekeele on võõrkeel.
- (2) Vähemusrahvuse keel on võõrkeel, mida vähemusrahvusest isikud on Eestis põliselt kasutanud emakeelena.
- (3) Vähemusrahvusest isik käesoleva seaduse tähenduses on Eesti kodanik, kes omab kauaaegseid, kindlaid ja kestvaid sidemeid Eestiga ning erineb eestlastest keele poolest.

§ 6. Keelevaldkonna korraldamine

(1) Keelevaldkonda, sealhulgas keeleõpet, eestikeelse oskussõnavara ja eesti keelele suunatud keeletehnoloogia arendamist ning rakendamist ja eesti keele alast teadus- ja arendustegevust suunab ja koordineerib Haridus- ja Teadusministeerium.

(2) Riik toetab eestikeelse laiale kasutajaskonnale suunatud ja õppeotstarbelise tarkvara kasutamist.

§ 7. Eesti keelenõukogu

Eesti keelenõukogu nõustab Vabariigi Valitsust keelepoliitika arendamisel ja elluviimisel. [Vabariigi Valitsus](#)kehtestab Eesti keelenõukogu põhimääruse ning kinnitab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul selle koosseisu ja esimehe.

3. peatükk

Suuline ja kirjalik asjaajamine

§ 8. Õigus eestikeelsele suulisele ja kirjalikule asjaajamisele ja teabele

(1) Igäühel on õigus eestikeelsele suulisele ja kirjalikule asjaajamisele (edaspidi koos *asjaajamine*) riigiasutuses, sealhulgas Eesti välisesinduses, kohaliku omavalitsuse asutuses, notari, kohtutäituri ja vandetõlgi juures ning nende büroos, kultuuriomavalitsuses ning Eestis registreeritud muus asutuses, äriühingus, mittetulundusühingus ja sihtasutuses.

(2) Kurdi või vaegkuulja eesti viipekeelse ja viibeldud eestikeelse suulise asjaajamise õigus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asutustes tagatakse tõlketeenuse võimaldamisega õigusaktides sätestatud korras.

(3) Töötajale ja ametnikule tagatakse eestikeelne tööalane teave, kui seadus ei sätesta teisiti.

§ 9. Vähemusrahvuse keele kasutamise õigus

(1) Omavalitsusüksuses, kus vähemalt pooled püsielanikud on vähemusrahvusest, on igapäev õigus pöörduda selle omavalitsusüksuse territooriumil tegutseva riigiasutuse ja kohaliku omavalitsuse asutuse poole ning saada nendelt ja nende ametnikult ja töötajalt eesti keeles antavate vastuste kõrval ka vastuseid selle vähemusrahvuse keeles.

(2) Omavalitsusüksuse püsielanik käesoleva seaduse tähenduses on Eesti kodanik, alalist elamisõigust omav Euroopa Liidu kodanik ja tema perekonnaliige või pikaajalise elaniku elamisloa alusel Eestis elav välismaalane, kelle püsiv elukoht, see on elukoht, mille andmed on kantud Eesti rahvastikuregistrisse (edaspidi *rahvastikuregister*), asub kõnealusel vallas või linnas.

(3) Vähemusrahvusest püsielanike osakaalu määramisel omavalitsusüksuses lähtutakse rahvastikuregistri andmetest kõnealusel aasta 1. jaanuari seisuga.

§ 10. Asjaajamiskeel

(1) Riigiasutuse ja kohaliku omavalitsuse asutuse asjaajamine toimub eesti keeles. Eestikeelse asjaajamise nõue laieneb ka riigi enamusosalusega äriühingule, riigi asutatud sihtasutusele ja riigi osalusega mittetulundusühingule.

(2) Kaitseväge ja Kaitseliidu teenistus- ja käskluskeel on eesti keel.

(3) Kohtueelse menetluse ja kohtumenetluse keelekasutus sätestatakse asjakohaste seadustega.

(4) Riigi- ja kohaliku omavalitsuse ametnik esineb Eesti eestikeelses meedias eesti keeles.

§ 11. Püsielanike keele kasutamine asjaajamiskeelena

Omavalitsusüksuses, mille püsielanike enamiku keel ei ole eesti keel, võib kohaliku omavalitsuse sisemise asjaajamise keelena selle kohaliku omavalitsuse volikogu ettepanekul ja Vabariigi Valitsuse otsusel kasutada lisaks eesti keelele omavalitsusüksuse püsielanike enamiku keelt.

§ 12. Asjaajamine võõrkeeles

(1) Kui riigiasutusele või kohaliku omavalitsuse asutusele esitatakse võõrkeelne avaldus või muu dokument, on asutusel õigus nõuda dokumendi esitajalt selle tõlget eesti keelde, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud juhul. Tõlke nõudmisest antakse avalduse või muu dokumendi esitajale viivitamata teada.

(2) Seaduses sätestatud juhtudel on riigiasutusel või kohaliku omavalitsuse asutusel õigus nõuda vandetõlgi tehtud tõlget. Kui nõutud tõlget ei esitata, võib riigiasutus või kohaliku omavalitsuse asutus dokumendi tagastada või esitaja nõusolekul ja kulul tõlkida.

[RT I, 23.12.2013, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Riigiasutus või kohaliku omavalitsuse asutus vastab võõrkeelsele dokumendile eesti keeles, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud juhul. Kui dokumendi saaja avaldab soovi saada võõrkeelset vastust, siis võidakse vastus võõrkeelde tõlkida dokumendi saaja kulul. Dokumendi saaja ja riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse kokkuleppel võib võõrkeelsele dokumendile vastata mõlemale poolele arusaadavas võõrkeeles.

(4) Suulisel asjaajamisel riigiasutuse ja kohaliku omavalitsuse asutuse ametniku ning töötajaga, samuti Eesti Vabariigi välisesinduses ning notari, kohtutäituri ja vandetõlgiga ning nende büroos võib poolte kokkuleppel kasutada ka võõrkeelt. Kui kokkulepet ei saavutata, suheldakse tõlgi vahendusel ning kulud katab eesti keelt mittevaldav isik, kui seadusega ei sätestata teisiti. Käesolevat lõiget ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud juhul.

§ 13. Välissuhtluse keel

Riigiasutusel ja kohaliku omavalitsuse asutusel ning nende ametnikul ja töötajal on õigus kasutada välissuhtluses mõlemale poolele sobivat keelt.

§ 14. Aruandluse keel

Eestis registreeritud asutus, äriühing, mittetulundusühing, sihtasutus ja füüsilisest isikust ettevõtja esitavad seadustega ettenähtud aruanded eesti keeles.

§ 15. Pitsati, templi ja kirjaplangi keel

Eestis registreeritud asutuse, äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse või füüsilisest isikust ettevõtja avalikus suhtluses kasutatav pitsat, tempel ja kirjaplang on eestikeelsed. Eestikeelsele tekstile võib asutus, äriühing, mittetulundusühing, sihtasutus või füüsilisest isikust ettevõtja lisada tõlke võõrkeelde. Suhtlemisel välisriigi isikuga, samuti välissuhtluses võib kasutada võõrkeelset kirjaplangi.

4. peatükk

Eestikeelne teave ja teenindamine

§ 16. Teabekeel

(1) Avalikku kohta paigaldatud viidad, sildid, ettevõtte liiginimetus ja välireklaam, sealhulgas poliitilise agitatsiooni eesmärgil paigaldatud välireklaam, ning juriidilise isiku teadaanded peavad olema eestikeelsed.

(2) Avalikku kohta paigaldatud viitadele, siltidele, ettevõtte liiginimetusele ja välireklaamile võib lisada teksti tõlke võõrkeelde, kusjuures eestikeelne tekst peab olema esikohal ega tohi olla halvemini vaadeldav kui võõrkeelne tekst.

(3) Kaubamärgi kasutamisel isiku tegevuskoha tähisena või välireklaamis tuleb kaubamärgi võõrkeelne osa, mis sisaldab olulist teavet tegevuskoha, pakutava kauba või teenuse kohta, esitada ka eestikeelsena, kahjustamata seejuures kaubamärgi eristusvõimet ja kohaldamata käesoleva paragrahvi lõiget 2. Nimetatud teabe võib esitada ka tegevuskoha sissepääsu juures.

(4) Kui Eestis registreeritud asutusel, äriühingul, mittetulundusühingul, sihtasutusel või füüsilisest isikust ettevõtjal on avalikkusele suunatud võõrkeelne veebileht, peab see sisaldama vähemalt kokkuvõtvat eestikeelset teavet tema tegevusvaldkonna või pakutavate kaupade või teenuste kohta.

(5) Avalikel üritustel peab korraldaja tagama olulise võõrkeelse teabe tõlke eesti keelde.

§ 17. Tarbija õigus eestikeelsele teabele

(1) Kaupade ja teenuste tarbijal on õigus eestikeelsele teabele ja teenindamisele tarbijakaitseseaduse alusel.

(2) Isikul, kes ei ole tarbija tarbijakaitseseaduse § 2 lõike 1 punkti 1 tähenduses, on õigus saada kauplejaltp kauba või teenuse omaduste ja kasutamistingimuste kohta eestikeelset teavet.
[RT I, 31.12.2015, 1- jõust. 01.03.2016]

§ 18. Audiovisuaalse teose, tele- ja raadiosaate ning reklaami võõrkeelse teksti tõlge

(1) Audiovisuaalse teose, sealhulgas saate ja reklaami avalikul esitamisel ja edastamisel tagab audiovisuaalmeediateenuse osutaja või ettevõtja, et võõrkeelsele tekstile on lisatud sellele sisult ja vormilt vastav eestikeelne tõlge.
[RT I, 11.06.2013, 1- jõust. 01.07.2013]

(2) Eestikeelset tõlget ei nõuta keeleõppesaadete, vahetult taasedastatavate saadete või omatoodetud võõrkeelsete uudiste diktoriteksti ja otsesaadete puhul. Nimetatud eestikeelse tõlketa võõrkeelsete uudiste ja otsesaadete maht ei tohi ületada kümme protsenti nädala omatoodangu mahust.

(3) Eestikeelset tõlget ei nõuta võõrkeelsele kuulajale suunatud raadiosaadete puhul. Eestikeelses raadiosaates sisalduvad võõrkeelsed kõnetekstid tõlgitakse eesti keelde.

§ 19. Lepingu keel

Tööleping ja võlaõigusseaduse alusel sõlmitud leping, mis lepingu ühe poole jaoks ei seonu majandus- ja kutsetegevusega, samuti avaliku teenuse osutamise leping sõlmitakse eesti keeles, kui osapooled ei lepi kokku mõne muu keele kasutamises.

§ 20. Nimed

(1) Kohanime kirjutamisel lähtutakse kohanimeseaduses sätestatust.

(2) Isikunime kirjutamisel lähtutakse nimeseaduses sätestatust.

(3) Ärinime kirjutamisel lähtutakse äriseadustikus sätestatust.

(4) Eesti koha-, isiku- ja ärinime, asutuse või mittetulundusühingu ja sihtasutuse nime rahvusvaheline ladinatäheline kuju on samane Eestis kasutatavaga. Muud tähestikku kasutavas keeles rakendatakse nimeseaduse alusel kehtestatud ümberkirjutusreegleid.

§ 21. Eesti seadusandliku kogu nime kasutamine

(1) Eesti seadusandliku kogu nime Riigikogu ei tõlgita ning see kirjutatakse ladina tähestikku kasutavas võõrkeeles samaselt eesti keelega, muud tähestikku kasutavas keeles vastavuses nimeseaduse alusel kehtestatud ümberkirjutusreeglitega.

(2) Eesti seadusandliku kogu nime Riigikogu võib mitteametlikus kasutuses asendada sõnaga „parlament” nii eesti keeles kui ka võõrkeeles.

§ 22. Riiklik registreerimismärk

Riikliku registreerimismärgi tähelises osas võib kasutada ainult ladina tähti.

5. peatükk

Eesti keele oskus, selle hindamine ja kontrollimine

§ 23. Eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded

(1) Ametnik, riigiasutuse ja kohaliku omavalitsuse asutuse töötaja, samuti avalik-õigusliku juriidilise isiku ja selle asutuse töötaja, avalik-õigusliku juriidilise isiku liige, notar, kohtutäitur, vandetõlk ja nende büroo töötaja peavad oskama ja kasutama eesti keelt tasemel, mis on vajalik teenistuskohustuste või tööülesannete täitmiseks.

(2) Äriühingu, mittetulundusühingu ja sihtasutuse töötajale ning füüsilisest isikust ettevõtjale ja tema töötajale, samuti seadusest tuleneva kohustusliku liikmesusega mittetulundusühingu juhatuse liikmele kehtestatakse eesti keele oskuse nõuded, kui see on õigustatud avalikes huvides.

(3) Kohustusliku keeleoskustaseme määramisel võetakse aluseks Euroopa Nõukogu koostatud Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud keeleoskustasemed, mille kirjeldus esitatakse käesoleva seaduse lisa 1.

(4) Ametniku, töötaja ja füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega. Määruses reguleeritakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute eesti keele oskuse ja kasutamise nõudeid, lähtudes töö iseloomust ja töö- või ametikoha keelekasutusolukorrast.

(5) Eesti keele oskuse nõudeid ei kohaldata isikule, kes töötab Eestis tähtajaliselt väliseksperdi või välisspetsialistina. Välisõppejõule ja välisteadustöötajale ei kohaldata eesti keele oskuse nõudeid, kui ta on Eestis töötanud vähem kui viis aastat.

§ 24. Eesti keele tasemeeksam

(1) Eesti keele oskust hinnatakse tasemeeksamil.

(2) Tasemeeksamite läbiviijate ja hindajate loetelu kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(3) Tasemeeksamite ülesehituse ning läbiviimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega. [RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

(4) Tasemeeksami ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise korraldab Haridus- ja Teadusministeerium. [RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib tasemeeksami ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks ning eksamitööde koostamiseks sõlmida riigi sihtasutusega halduslepingu. Halduslepingu täitmise üle teostab järelevalvet Haridus- ja Teadusministeerium. [RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

§ 25. Eesti keele tasemeeksami tulemuse vaidlustamine

(1) Kui eksaminand ei ole rahul tasemeeksami tulemusega, on tal õigus 30 päeva jooksul pärast selle teatavaks tegemist esitada Haridus- ja Teadusministeeriumile vaie.

(2) Tasemeeksamite tulemuste kohta esitatud vaiete läbivaatamiseks moodustatakse tasemeeksamite vaidekomisjon, mille koosseisu kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(3) Vaidekomisjon lahendab vaide 30 päeva jooksul pärast selle saamist ning teeb ühe järgmistest otsustest:
1) jätta vaie rahuldamata;

2) rahuldada vaie ning teha vajaduse korral eesti keele tasemetunnistusi väljastava asutuse juhile ettekirjutus eesti keele tasemetunnistuse väljastamiseks.
[RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

§ 26. Eesti keele oskuse tõendamise erisused

(1) Võõrkeelse põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamisel väljastatakse eesti keele kui teise keele eksami sooritanule eesti keele tasemeeksami tunnistus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel kehtestatud korras.

(2) Kodakondsuse taotleja eesti keele eksami ja eesti keele tasemeeksami ühitamise tingimused kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega.

(3) Eesti keele tasemeeksamit ei pea sooritama isik, kes on omandanud eesti keeles põhihariduse, keskhariduse või kõrghariduse.
[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(4) Haridus loetakse omandatuks eesti keeles, kui vähemalt 60 protsenti õppetööst toimus eesti keeles.

(5) Eesti keele tasemeeksamit ei pea sooritama isik, kes on sooritanud eestikeelse kutseeksami ja töötab kutsetunnistusel märgitud kutsealal.

§ 27. Eesti keele tasemetunnistus

(1) Eesti keele tasemeeksami sooritanud isikule väljastab Haridus- ja Teadusministeerium eesti keele tasemetunnistuse.
[RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

(1¹) Eesti keele tasemetunnistuse vormi ja väljastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

(1²) Valdkonna eest vastutav minister võib eesti keele tasemetunnistuste väljastamiseks sõlmida riigi sihtasutusega halduslepingu. Halduslepingu täitmise üle teostab järelevalvet Haridus- ja Teadusministeerium.
[RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

(2) Eesti keele tasemeeksamite ja -tunnistuste üle arvestuse pidamiseks asutab Vabariigi Valitsus andmekogu (edaspidi *testide andmekogu*).
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) Testide andmekogu asutab selle põhimääruse, sealhulgas andmete koosseisu, nende säilitamise tähtaja ja juurdepääsuõigused, kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(4) Testide andmekogu vastutav töötleja on Haridus- ja Teadusministeerium ning volitatud töötleja määratakse andmekogu põhimääruses.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(4¹) Testide andmekogu volitatud töötleja ülesandeid võib halduslepingu alusel täita eraõiguslik juriidiline isik vastutava töötleja poolt ettenähtud ulatuses.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(5) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(6) Testide andmekogusse kogutakse järgmisi andmeid:

- 1) tasemeeksami sooritamise andmed;
- 2) tasemeeksami läbiviimisega seotud andmed;
- 3) testiandmed;
- 4) hindamisandmed;
- 5) tasemeeksami vaiete andmed;
- 6) tunnistuste andmed;
- 7) statistilised andmed.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(7) Testide andmekogu põhimääruses võib täpsustada käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmete koosseisu ja andmekogusse kandmise korda.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(8) Testide andmekogusse kantud andmetel on informatiivne ja statistiline tähendus.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 28. Tasemeksamile saatmine ja eesti keele tasemetunnistuse või enne 1999. aasta 1. juulit välja antud tööalase keeleoskuse kategooriatunnistuse kehtetuks tunnistamine

(1) Kui riiklikku või haldusjärelevalvet tegeval ametiisikul (edaspidi *keeleametnik*) on riikliku või haldusjärelevalve käigus tekkinud põhjendatud kahtlus, et kontrollitava isiku keeleoskus ei vasta õigusaktides talle kehtestatud keeleoskustaseme nõuetele, saadetakse isik keeleametniku ettekirjutusega tasemeksamile. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Tasemeksamile võib keeleametniku ettekirjutusega saata ka käesoleva seaduse § 26 lõikes 3 või 5 nimetatud isiku, kui keeleametnikul on riikliku või haldusjärelevalve käigus tekkinud põhjendatud kahtlus, et isiku keeleoskus ei vasta õigusaktides talle kehtestatud keeleoskustaseme nõuetele. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmiseks tähtaja määramisel võetakse arvesse aega, mis kulub nõutaval tasemel keeleoskuse omandamiseks. Kui isik on sooritanud ettekirjutuses määratud tähtaja jooksul nõutaval tasemel eesti keele eksami, siis on tal õigus taotleda täienduskoolitusasutuse pidajale, kellele on antud tegevusluba tasemeksamiks ettevalmistamisele suunatud eesti keele täienduskoolituse läbiviimiseks, eesti keele õppe eest tasutud õppemaksu hüvitamist kuni 100 protsendi ulatuses. [RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud õppemaks hüvitatakse kodakondsuse seaduse § 8¹ lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrmises sätestatud piirmäära ulatuses.

(5) Eesti keele tasemetunnistusi väljastava asutuse juht algatab kuus kuud pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmiseks määratud tähtaja saabumist eesti keele tasemetunnistuse või enne 1999. aasta 1. juulit välja antud tööalase keeleoskuse kategooriatunnistuse kehtetuks tunnistamise menetluse, kui tasemeksamile saadetud isik ei ole selleks hetkeks sooritanud tasemeksamit vähemalt keeletunnistusel märgitud tasemel. [RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

(6) Kontrollitud isikut teavitatakse eesti keele tasemetunnistuse või enne 1999. aasta 1. juulit välja antud tööalase keeleoskuse kategooriatunnistuse kehtetuks tunnistamise menetluse alustamisest.

(7) Eesti keele tasemetunnistusi väljastava asutuse juht ei tee eesti keele tasemetunnistuse või enne 1999. aasta 1. juulit välja antud tööalase keeleoskuse kategooriatunnistuse kehtetuks tunnistamise otsust varem kui 30 päeva möödumisel käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud teate saatmise päevast. [RT I, 02.07.2012, 7- jõust. 01.08.2012]

§ 28¹. Loakohustus

(1) Isikul peab olema tegevusluba asjaomasel keeleoskustasemel eesti keele täienduskoolituse läbiviimiseks, kui koolitus on suunatud eesti keele tasemeksamiks ettevalmistamisele.

(2) Tegevusloa taotlus lahendatakse käesoleva seaduse ning majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse alusel.

(3) Käesolevas seaduses ja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses tegevusloa taotlemist, taotluse lahendamist, tegevusloa kehtetuks tunnistamist, andmete muutmise teatamist ning majandustegevusest loobumist reguleerivaid sätteid kohaldatakse ka isikule ja asutusele, kes ei ole ettevõtja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 5 lõike 1 tähenduses, niivõrd, kui võrd selle eripärast ei tulene teisiti. [RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 28². Tegevusloa kontrollies

Tegevusluba antakse, kui taotlejal on:

- 1) käesoleva seaduse § 29 sätestatud nõuetele vastavad täienduskoolituse õppekavad, mis on väljundipõhised ning vastavad täienduskoolituse standardile;
- 2) õppe eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks vajalik arv nõutava pädevusega õpetajaid;
- 3) tagatud õppe eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks vajalik õppekeskkond, sealhulgas õppevahendid ja muud tingimused.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 28³. Tegevusloa taotlemine

- (1) Tegevusloa taotluse esitab taotleja Haridus- ja Teadusministeeriumile Eesti Hariduse Infosüsteemi.

(2) Tegevusloa taotluse lahendab Haridus- ja Teadusministeerium. Tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvate nõuete täitmise tuvastab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmete ja dokumentide alusel Keeleinspeksioon eelhaldusaktiga.

(3) Keeleinspeksioon tuvastab 30 päeva jooksul eelhaldusaktiga käesoleva seaduse §-s 28² nimetatud tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvate nõuete täitmise käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmete ja dokumentide alusel.

(4) Tegevusloa taotluses esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud järgmised dokumendid:

- 1) täienduskoolituse õppekava, mille alusel õpetamiseks tegevusluba taotletakse;
- 2) taotluse esitaja kinnitus vajalike õppevahendite olemasolu kohta.

(5) Haridus- ja Teadusministeerium vaatab tegevusloa taotluse läbi kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmete ja dokumentide esitamisest arvates. Taotluse lahendamise tähtaeg hakkab kulgema arvates kõigi nõutavate andmete ja dokumentide esitamisest.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 5 nimetatud tähtaegade kulgemine peatub, kui Keeleinspeksioon annab taotlejale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Tähtaegade kulgemine jätkub pärast puuduste kõrvaldamise tähtpäeva saabumist.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 28⁴. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

Haridus- ja Teadusministeerium võib lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud alustele tegevusloa kehtetuks tunnistada ka juhul, kui täienduskoolitusasutuse pidaja ei ole täitnud täiskasvanute koolituse seaduse §-s 8 kehtestatud avalikustamise ja andmete kättesaadavaks tegemise kohustust.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 29. Nõuded eesti keele tasemeeksamikis ettevalmistava koolituse õppekavale

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

Tasemeeksamikis ettevalmistamisele suunatud eesti keele täienduskoolituse õppekavas peab olema määratud asjaomase keeleoskustaseme õppe eesmärk, õppe sisu ja maht ning kavandatud õpiväljundite seos käesoleva seaduse lisas kirjeldatud keeleoskustasemetega.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

6. peatükk Riiklik ja haldusjärelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 30. Riiklik ja haldusjärelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku ja haldusjärelevalvet Keeleinspeksioon (edaspidi *inspeksioon*).

(2) Inspeksiooni pädevuses on kontrollida eesti keele ja võõrkeelte kasutamist ning eesti keele oskuse ja eesti keele kasutamise nõuete täitmist käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud valdkondades. Inspeksiooni pädevuses on kontrollida tasemeeksamikis ettevalmistamisele suunatud eesti keele täienduskoolitust läbiviiva täienduskoolitusasutuse pidaja tegevuse vastavust käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(3) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(4) Inspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30 ja 50 sätestatud riikliku järelevalve erimeedet korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 31. Inspeksiooni õigused ja kohustused

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Inspeksioonil on riikliku ja haldusjärelevalve teostamisel õigus:

1) teha tasemeeksameid korraldava asutuse juhile ettepanek tunnistada avaliku teenistuja, töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele tasemetunnistus või enne 1999. aasta 1. juulit välja antud tööalase keeleoskuse kategooriatunnistus kehtetuks käesoleva seaduse § 28 lõikes 5 kirjeldatud juhul;

2) teha tööandjale ettepanek lõpetada töötajaga tööleping või teha avaliku teenistuja ametisse nimetamise õigust omavale isikule ettepanek vabastada avalik teenistuja ametikohalt, kui töötaja või avalik teenistuja ei oska eesti keelt nõutaval tasemel;

3) saata nõuetele mittevastava keeleoskusega töötaja või avalik teenistuja tasemeeksamile;

4) teha riigiasutusele, kohaliku omavalitsuse asutusele, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse hallatavale asutusele, äriühingule, mittetulundusühingule, sihtasutusele või nende ametiisikule või töötajale ettekirjutusi käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete rikkumise lõpetamiseks ja edasiste rikkumiste ärahoidmiseks;

5) tutvuda tasemeeksamiksi ettevalmistamisele suunatud eesti keele täienduskoolituse korraldusega ning viibida selle koolituse läbiviimise juures.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(2) Inspektsiooni ametiisik on kohustatud oma tööülesannete täitmisel esitama ametitõendi.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 32. Sunniraha määr

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 640 eurot.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

7. peatükk Vastutus

§ 33. Eesti keele kasutamise kohustuse rikkumine

(1) Eesti keele kasutamise kohustuse rikkumise eest riigiasutuse, avalik-õigusliku juriidilise isiku või selle asutuse, kohaliku omavalitsuse asutuse, äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse või füüsilisest isikust ettevõtja asjaajamises, kirjavahetuses, aruandluses, isikutega suhtlemisel või töötajale tööalase teabe edastamisel, samuti pitsatil, templil või kirjaplangil – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud vähemalt teist korda, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.

§ 34. Keelenõuete rikkumine audiovisuaalse teose üldsusele kättesaadavaks tegemisel

(1) Eestikeelse tõlke puudumise eest võõrkeelse audiovisuaalse teose üldsusele kättesaadavaks tegemisel, telejaamade võõrkeelse saate või eestikeelse raadiosaate võõrkeelse osa edastamisel – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

(3) [Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(4) [Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 35. Eesti keele kasutamise nõuete ja kirjakeele normi rikkumine

(1) Eesti keele kasutamise nõuete ja kirjakeele normi rikkumise eest avalikku kohta paigaldatud viidal ja sildil, välireklaamis, sealhulgas poliitilise agitatsiooni eesmärgil paigaldatud välireklaamis, ning veebilehel, ettevõtte liiginimetuse eksponeerimisel ja nime ümberkirjutamisel, samuti eestikeelse olulise teabe eesti keeles esitamata jätmise eest kaubamärkide kasutamisel tegevuskoha tähisena või reklaamis ning olulise võõrkeelse teabe eesti keelde tõlkimata jätmise eest avalikel üritustel – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1300 eurot.

§ 36. Eesti keele kasutamise nõuete rikkumine tarbija teenindamisel

(1) Eesti keele kasutamise nõuete rikkumise eest tarbija teenindamisel, eestikeelse märgistuse või kasutusjuhendi puudumise eest kaupadel ning käesoleva seaduse § 17 lõikes 2 nimetatud isikutele kauba või teenuse omaduste ja kasutamistingimuste kohta eestikeelse teabe andmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.

§ 37. Keeleoskuse nõuete rikkumine

(1) Tööandja poolt töötaja suhtes keeleoskuse nõuete rakendamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1300 eurot.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 38. Menetlus

(1) [Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Käesoleva seaduse §-des 33–37 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keeleinspeksioon.

8. peatükk Lõppsätted

§ 39. Eesti keele oskust tõendavate tunnistuste vastavus

(1) Enne 2008. aasta 1. juulit väljastatud eesti keele tasemetunnistused loetakse vastavaks järgmiselt:

- 1) algtaseme keeleoskuse tunnistus eesti keele B1-taseme tunnistusele;
- 2) kesktaseme keeleoskuse tunnistus eesti keele B2-taseme tunnistusele;
- 3) kõrgtaseme keeleoskuse tunnistus eesti keele C1-taseme tunnistusele.

(2) Enne 1999. aasta 1. juulit välja antud tööalase keeleoskuse kategooriatunnistust arvestatakse keeleoskuse nõude täitmist tõendava dokumendina isiku puhul, kelle keeleoskus on tööandja hinnangul piisav vastaval töö- või ametikohal töötamiseks. Tööandjal on kahtluse korral õigus pöörduda inspeksiooni poole hinnangu saamiseks isiku keeleoskuse piisavuse kohta.

§ 39¹. Üleminekusätted

(1) Käesoleva seaduse § 28 lõikes 3 kehtestatud nõuet, et eesti keele õppe eest tasutud õppemaksu hüvitamist saab taotleda, kui täienduskoolitusasutuse pidajale on antud tegevusluba tasemeeksamiks ettevalmistamisele suunatud eesti keele täienduskoolituse läbiviimiseks, kohaldatakse pärast 2016. aasta 30. juunit alustatud eesti keele õppe puhul. Varem alustatud eesti keele õppe õppemaksu hüvitamisel lähtutakse enne käesoleva sätte jõustumist kehtinud hüvitamise korrast.

(2) Enne 2015. aasta 1. juulit eesti keele õpet täiskasvanute tööalase või vabaharidusliku koolitusena korraldavale isikule väljastatud tegevusluba kehtib 2016. aasta 30. juunini. Kuni selle kuupäevani võivad käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isikud korraldada tasemeeksamiks ettevalmistamisele suunatud eesti keele täienduskoolitust ilma käesoleva seaduse §-s 28¹ nimetatud tegevusloata.
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

§ 40.–§ 45.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 46. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2011. aasta 1. juulil.

Lisa 1 Keeleoskustasemete kirjeldused